

- збільшуються обсяги емісії цінних паперів, що розміщуються на зарубіжних ринках.

Міжнародний фінансовий ринок в цілому і його конкретні елементи - найважливіші показники світової економіки. Міжнародний фінансовий ринок транслює імпульси економічного розвитку з однієї країни в інші. Світовий фінансовий ринок також поширює і кризові прояви з однієї країни в інші, тим самим визначаючи глобальний характер світової фінансової кризи [3].

Отже, специфічним наслідком глобалізації міжнародних фінансових ринків є світові фінансові кризи. Передумовою виникнення таких криз в більшості випадків є невідповідність між економічними реаліями в країні та економічною політикою її уряду, а фінансова глобалізація є механізмом, який не тільки перетворює цю невідповідність на кризу в окремо взятій країні, а й сприяє її розповсюдженню на інші країни світу.

Несприятливе економічне середовище в певній країні спонукає іноземних інвесторів масово виходити з її фінансових ринків, що спричиняє глибоку кризу фінансової системи. Значна загроза збитків також сприяє поширенню паніки на фінансових ринках інших країн зі схожими макроекономічними характеристиками.

Можна зробити висновок про те, що світова фінансова система в її сучасному вигляді є нездатною ефективно запобігати кризам на міжнародних фінансових ринках і швидко ліквідувати їхні наслідки, тому необхідність її реформування стає нагальною проблемою сучасності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Глобалізація міжнародних фінансових ринків. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://ukrbukva.net/107205-Globalizaciya--finansovyh-rynkov.html>
2. Коваленко М.А., Рогальська Н.Г. Глобалізація фінансових ринків: причини та наслідки. [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/.3_3_kovakenko.
3. Михальський В.В. Про фінансовий ринок і його структуру в умовах глобалізації. [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://stud.svitoviy_finansoviy_rinok_umovah_globalizatsiy.i

Ретізнюк Владислав Володимирович, магістрант 1 курсу,
Білоус Любомир Йосипович,
*ст. викладач кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту*

ОСОБЛИВОСТІ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ

Питання бюджетного фінансування завжди в центрі уваги науковців, оскільки в процесі фінансування розкривається призначення бюджету, його спрямованість на виконання функцій держави й органів місцевого самоврядування, характеризується рівень корисності даних функцій для суспільства, стратегічний напрямок його розвитку. Через бюджетну політику уряду державні видатки стають ресурсною базою механізмів проведення

соціально-економічних реформ. Вітчизняними науковцями бюджетне фінансування розглядається у широкому та вузькому розумінні. Широке трактування стосується визначення місця та ролі у регулюванні соціально-економічних процесів. Так, наприклад, В. Родіонова підкреслює, що бюджетне фінансування – це «основний метод формування та удосконалення народногосподарських пропорцій у галузевій структурі економіки; здійснюється шляхом надання бюджетних коштів об'єднанням, підприємствам, організаціям та установам на проведення заходів, передбаченим планом» [1, с.140]. В. Опарін зазначає, що бюджетне фінансування видатків, «відбиваючи перерозподіл отриманих державних доходів, відображається у формуванні вторинних, а в окремих випадках, і первинних доходів юридичних і фізичних осіб» [2, с. 122]. У вузькому ж значенні бюджетне фінансування розглядається державою як форма бюджетного механізму, а суб'єктами господарювання – як форма фінансового забезпечення.

Розглядаючи бюджетне фінансування з боку держави, вчені акцентують увагу, що саме за допомогою цієї форми бюджетного механізму здійснюються видатки бюджетів [3, с. 39]. Так, О. Василик наводить розширене визначення і зазначає, що «бюджетне фінансування – це надання юридичним особам із бюджетів різних рівнів фінансових ресурсів у вигляді безповоротних коштів на розвиток економіки, соціальної сфери, державне управління, оборону тощо» [4, с.137]. На думку М. Карліна, бюджетне фінансування трактується з боку суб'єктів господарювання як елемент їхнього фінансового забезпечення. Дослідник зазначає, що бюджетне фінансування – це «надання грошового забезпечення підприємствам на видатки, пов'язані із здійсненням державних замовлень, виконання державних програм, утриманням державних і комунальних установ й організацій» [5, с. 55]. Тлумачення даного поняття вітчизняними науковцями автор вважає обґрунтованими, оскільки держава за допомогою бюджетного фінансування як форми бюджетного механізму забезпечує фінансування всіх заходів, пов'язаних з виконанням своїх функцій. Залежно від оптимального поєднання важелів, інструментів цього механізму, вмілого використання всіх наявних елементів можна досягти відповідного рівня соціально-економічного розвитку суспільства, забезпечити виконання стратегічних завдань. Оскільки за умов законодавчого та нормативного оформлення бюджетне фінансування набуває відповідного матеріального вираження, то на практиці бюджетне фінансування виступає як процес, дія, елемент бюджетного механізму, форма фінансового забезпечення.

Таким чином, бюджетне фінансування, з одного боку, виступає як система методів і заходів з розподілу і використання централізованого грошового фонду держави, а з іншого – має практичне втілення у вигляді безповоротного й безоплатного надання бюджетних коштів через такі форми, як кошторисне фінансування, бюджетне інвестування і державні трансферти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Родіонова В.М. *Государственный бюджет СССР и его роль в сбалансированном развитии экономики.* – М.: Финансы и статистика, 1985. – 143 с.
2. Опарін В.М. *Фінанси. Загальна теорія.* – К.: КНЕУ, 2001. – 240 с.

3. Дем'янишин В.Г. Бюджетне фінансування та його особливості в сучасних умовах // *Світ фінансів*. – 2007. – №2. – С. 34–48.
 4. Василик О.Д., Павлюк К.В. *Бюджетна система України*. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 544 с.
 5. Карлін М.І., Горбач Л.М., Новосад Л.Я. *Державні фінанси у транзитивній економіці*. – К.: Кондор, 2003. – 200 с.
-

Грицак Оксана Василівна, магістрантка 1 курсу,
Данилишин Володимир Іванович, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ ТА НАПРЯМКИ ЙОГО АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Сьогодні економічна ситуація характеризується нестабільністю, нарощенням кредитних зобов'язань, проблемами соціально-економічного характеру, низьким рівнем боргової безпеки, застоєм у перспективних галузях промисловості тощо. З огляду на економічну ситуацію, що склалась в Україні за останні роки у зв'язку із залежністю від зовнішнього кредитування та перспективами довгих років повернення отриманих коштів, питання удосконалення управління державним боргом є актуальним та надзвичайно важливим на даному етапі. Вже тривалий час, у зв'язку з політичною та економічною нестабільністю, кризовими процесами, надмірними зовнішніми запозиченнями в Україні спостерігаються проблеми з державним боргом, перевищення безпечних та граничних показників державного боргу. Для забезпечення соціально-економічного розвитку держави необхідно удосконалити механізм управління державним боргом, боргову політику держави. Важливим є допущення державного боргу в тих випадках, коли витрати на його обслуговування сприяють збільшенню доходів держави у майбутніх періодах. В Україні ж залучені кошти спрямовуються не на інвестиції, а на повернення попередніх боргів, покриття дефіциту бюджету тощо.

В Україні орієнтація на граничний рівень державного боргу згідно з Бюджетним кодексом (60%) не сприяє відповідальному управлінню державним боргом і несе ризик фінансової дестабілізації [1]. Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» на 31 грудня 2017р. передбачено граничний обсяг державного боргу в сумі 1716,63 млрд. грн. та граничний обсяг гарантованого державою боргу в сумі 579,36 млрд. грн. Державні гарантії можуть надаватися в обсязі до 31,67 млрд. грн.

Загалом, згідно із дослідженнями зарубіжних та вітчизняних науковців, економічно безпечним рівнем державного та гарантованого боргу для України є показник 35 % ВВП, адже при наближенні до цього показника Україна вже не в змозі самостійно виконувати зобов'язання [2].

У 2017 р. обсяг платежів з погашення державного боргу становив 129,56 млрд. грн., з яких 98,62 млрд. грн., або 76 %, становили зобов'язання за внутрішнім боргом, а 30,94 млрд. грн., або 24 %, – за зовнішнім боргом, з яких: